

ตัวเกิ้ลยัง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cratoxylum cochinchinense* (Lour.) Blume

ชื่อพื้นเมือง ติ้วขี้ไต้ (นครราชสีมา); กุ่ยฉ่องบ้าง (กะเหรี่ยง – ลำปาง); ขี้ติ้ว, ติ้วเกลี้ยง, ติ้วใบเลื่อม (ภาคเหนือ)

ชื่อวงศ์ GUTTIFERAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น ตัวเกลี้ยงเป็นไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ผลัดใบ สูง 8 – 15 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกนอกสีเทาปนเหลือง แตกเป็นสะเก็ดตามทั่วลำต้น เปลือกใน สีเหลืองอ่อน

ใบ ใบเตยว เรียงตรงข้าม ใบรูปรีหรือรูปใบหอก ปลายและโคนใบสอบ ขอบ
ใบเรียบ เนื้อใบบาง ผิวใบเกลี้ยง ใบอ่อนสีชมพูเรื่อๆ

ดอก ดอกเดี่ยว หรือออกเป็นกระจุกๆ ละ 2 – 5 ดอก ตามซอกใบ ดอกสีชมพู
มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอกเดือนมีนาคม – เดือนเมษายน

ผล ผลแห้งรูปรี ผิวเกลี้ยงเป็นมัน ผลแก่สีน้ำตาล แตกกอกเป็น 3 แฉก เมล็ดจำนวนมาก ออกผลเดือนเมษายน – พฤษภาคม

แหล่งที่พบ ป่าเต็งรัง

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ชอบแสงแดดจัด ขึ้นได้ดีในดินไม่อุ้มน้ำ

ฤดูกาลใช้ประโยชน์ ฤดูฝน

ส่วนที่ใช้เป็นอาหาร ใบอ่อน และยอดอ่อน รับประทานกับอาหารพื้นเมืองจำพวก

ลาบ แหนม ยำ

รสเปรี้ยว ขมเล็กน้อย

การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ด